

KONINKRIJK BELGIE.

ROYAUME DE BELGIQUE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 9 januari 1997 door de Minister van Tewerkstelling en Arbeid verzocht haar, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "houdende nadere voorwaarden met betrekking tot de tewerkstellingsakkoorden in toepassing van artikel 7, § 2, van de wet van 26 juli 1996 tot bevordering van de werkgelegenheid en tot preventieve vrijwaring van het concurrentievermogen", heeft op 13 januari 1997 het volgend advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre de l'Emploi et du Travail, le 9 janvier 1997, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté royal "contenant des conditions plus précises relatives aux accords pour l'emploi en application de l'article 7, § 2, de la loi du 26 juillet 1996 relative à la promotion de l'emploi et à la sauvegarde préventive de la compétitivité", a donné le 13 janvier 1997 l'avis suivant :

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt die motivering als volgt :

"Gelet op de spoedeisendheid, gemotiveerd door het feit dat er geen Interprofessioneel akkoord over de werkgelegenheid is tot stand gekomen voor de periode 1997-1998 en dat er geen consensus werd bereikt onder de sociale gesprekspartners over het bemiddelingsvoorstel van de Regering, en gelet op het feit dat een aantal tewerkstellingsmaatregelen uitwerking moeten hebben met ingang van 1 januari 1997 en dat alle betrokkenen onverwijld in kennis moeten worden gesteld van de bijkomende werkgelegenheidsmaatregelen die worden genomen door de Regering, had ik graag dat het advies zou worden verstrekt binnen de bij artikel 84, eerste lid, 2° van de gecoördineerde wetten voorgeschreven termijn".

De motivering die in de aanvraag wordt opgegeven moet overeenkomstig het bepaalde in artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, worden overgenomen in de aanhef van het besluit in ontwerp. In het vijfde lid van de aanhef van het ontwerp wordt evenwel een motivering gegeven die verschilt van die in de adviesaanvraag. Deze laatste zal derhalve in de aanhef van het ontwerp moeten worden overgenomen.

Het vierde tot het zesde lid van de aanhef worden voorts beter vervangen door de twee volgende leden, als volgt te redigeren :

.../...

"Gelet op de dringende noodzakelijkheid, gemotiveerd door de omstandigheid dat ... (letterlijk de in de adviesaanvraag gegeven motivering overnemen) ...;

Gelet op het advies van de Raad van State, gegeven op 13 januari 1997, met toepassing van artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;"

*

* *

Met toepassing van het bepaalde in artikel 84, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, gewijzigd bij de wet van 4 augustus 1996, heeft de afdeling wetgeving zich in hoofdzaak beperkt tot "het onderzoek van de rechtsgrond, van de bevoegdheid van de steller van de handeling, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan".

Dat onderzoek noopt tot het maken van de volgende opmerkingen.

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP.

1. Het ontwerp, dat luidens zijn artikel 1 van toepassing is op de werkgevers en de werknemers die ressorteren onder de toepassing van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités, regelt inzonderheid wat volgt :

.../...

- de voorwaarden waaraan de werkgevers moeten voldoen om de voordelen te genieten bedoeld in hoofdstuk IV, van titel III van de wet van 26 juli 1996 (1) tot bevordering van de werkgelegenheid en tot preventieve vrijwaring van het concurrentievermogen (artikelen 2 en 5);
- de voorwaarden waaraan de tewerkstellingsakkoorden moeten voldoen (artikelen 3, 4 en 6);
- de periode waarbinnen een door middel van een collectieve arbeidsovereenkomst gesloten tewerkstellingsakkoord kan worden gesloten en de procedure die moet worden gevolgd voor het sluiten van zulke overeenkomst, die al dan niet directe uitwerking heeft (artikel 7);
- de procedure voor het sluiten van een tewerkstellingsakkoord op ondernemingsvlak, bij ontstentenis van een sectorieel tewerkstellingsakkoord (artikel 8);
- een bijzonder stelsel van vermindering van de patronale bijdrage per aangeworven werknemer voor de ondernemingen die voldoen aan de voorwaarden bepaald in de artikelen 1 tot 7 van het ontwerp (artikel 9);
- een machtiging aan de Koning om een vermindering van de werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid toe te kennen voor ondernemingen in moeilijkheden die via arbeidsherverdelende maatregelen ontslagen kunnen

(1) De bepalingen van dat hoofdstuk van de wet (de artikelen 29 tot 36) hebben betrekking op de tewerkstellingsakkoorden.

vermijden (artikel 10) en om voor ondernemingen met minder dan 50 werknemers te voorzien in specifieke bepalingen (artikel 11).

Het ontworpen besluit treedt in werking op 1 januari 1997 en houdt op van kracht te zijn op 31 december 1998 (artikel 12 van het ontwerp).

2.1. Voor de zoëven geschetste regeling wordt als rechtsgrond aangevoerd artikel 7, § 2, van de wet van 26 juli 1996 tot bevordering van de werkgelegenheid en tot preventieve vrijwaring van het concurrentievermogen, luidens welke bepaling de Koning, bij gebreke van een interprofessioneel akkoord over de werkgelegenheid, bij een in Ministerraad overlegd besluit, voor de voorziene duur van het interprofessioneel akkoord, bijkomende maatregelen kan nemen voor de werkgelegenheid, onder andere met betrekking tot :

1° arbeidsherverdeling, met inbegrip van mogelijkheden tot arbeidsduurvermindering, deeltijdse arbeid, verhogen van kansen op werkgelegenheid voor jongeren en loopbaanonderbreking;

2° een meer soepele organisatie van de arbeidsmarkt.

Blijkens het verslag aan de Koning heeft de regering vastgesteld dat de sociale partners geen interprofessioneel akkoord hebben kunnen sluiten en dat bovendien geen akkoord kan bereikt worden over het bemiddelingsvoorstel dat de regering aan de sociale partners heeft overgemaakt.

.../...

2.2. Gelet op de draagwijdte van de ontworpen regeling moeten nochtans ook - en vooral - de artikelen 30, § 2, en 33 van de voornoemde wet van 26 juli 1996 geacht worden tot rechtsgrond ervan te strekken. Luidens artikel 30, § 2, van die wet kan de Koning, ingeval er geen collectieve arbeidsovereenkomst in de Nationale Arbeidsraad wordt gesloten zoals bedoeld in artikel 30, § 1, bij een in Ministerraad overlegd besluit, nadere voorwaarden bepalen waaraan tewerkstellingsakkoorden bedoeld in paragraaf 1 moeten voldoen (1). De artikelen 2 tot 8 van het ontwerp blijken aldus uitvoering te geven aan het voornoemde artikel 30, § 2. Bovendien moet worden opgemerkt dat voor het bepaalde in artikel 8, § 3, derde lid, van het ontwerp, op nuttige wijze beroep kan worden gedaan op artikel 33 van de voornoemde wet van 26 juli 1996, luidens welke bepaling de Koning de bevoegdheden van de Commissie bedrijfsplannen kan uitbreiden.

De conclusie is dan ook dat de verwijzing in het eerste lid van de aanhef - en overigens ook in het opschrift van het ontwerp - zal moeten worden gepreciseerd in de hierboven aangegeven zin.

(1) Artikel 30, § 1, van de wet van 26 juli 1996 voorziet ten behoeve van de werkgevers die ter uitvoering van bepaalde tewerkstellingsakkoorden o.m. een netto-aangroei van het aantal werknemers kunnen aantonen, in het recht op een vermindering van de werkgeversbijdragen voor sociale zekerheid van 37.500 frank per kwartaal.

ONDERZOEK VAN DE TEKST.Aanhef.

Aan de Nationale Arbeidsraad werd advies gevraagd. Op de vergadering van 18 december 1996 hebben de werknemers- en werkgeversorganisaties evenwel besloten zich niet over het voorgelegde ontwerp uit te spreken. Men vervange derhalve de tweede aanhefverwijzing door een verwijzing naar die reactie van de Nationale Arbeidsraad.

Artikel 4.

Het verdient aanbeveling om in paragraaf 2 van dit artikel, te preciseren dat de bedoelde tewerkstellingsbevorderende maatregelen begrepen moeten worden als nieuwe of aanvullende maatregelen in vergelijking met wat op 31 december 1996 in de onderneming of de sector gold. Deze verduidelijking blijkt immers enkel uit het verslag aan de Koning, dat echter geen reglementaire waarde heeft.

Artikel 5.

De voorwaarde die door dit artikel wordt opgelegd aan de werkgevers om de voordelen bedoeld in hoofdstuk IV van titel III van de voornoemde wet van 26 juli 1996 te kunnen genieten, is stringenter geformuleerd dan het wettelijk vereiste van artikel 32 van dezelfde wet. Luidens het tweede lid van dit wetsartikel kunnen de werkgevers die

.../...

schuldenaar zijn van de instellingen belast met de inning en de invordering van de sociale zekerheidsbijdragen immers onder bepaalde voorwaarden en bij beslissing van het beheerscomité van de voornoemde instellingen toch nog in aanmerking komen voor de toepassing van het voornoemde hoofdstuk IV. Doordat evenwel artikel 5 van het ontwerp de werkgevers die voor het overeenstemmende kwartaal geen bijdragen hebben betaald, zonder meer uitsluit van de voordelen bedoeld in hoofdstuk IV van titel III van de wet van 26 juli 1996, lijkt te worden voorbijgegaan aan de uitzonderingsregeling vervat in artikel 32, tweede lid, van die wet. Artikel 5 wordt om die reden beter uit het ontwerp weggelaten.

Artikelen 7 en 8.

De mogelijkheid voor de paritaire comités en de paritaire subcomités om bij collectieve arbeidsovereenkomst een tewerkstellingsakkoord te sluiten, geldt volgens artikel 7, § 1, van het ontwerp, tot 31 maart 1997. Bij ontstentenis van zulk een collectieve arbeidsovereenkomst, kan, aldus artikel 8, § 1, van het ontwerp, op ondernemingsniveau tot uiterlijk 31 mei 1997 een tewerkstellingsakkoord worden gesloten.

Volgens dezelfde bepalingen kunnen de voornoemde data door de Koning gewijzigd worden. Deze bevoegdheidstoeewijzing mag echter niet tot gevolg hebben dat de machten waarover de Koning kan beschikken met toepassing van de wet van 26 juli 1996 door hemzelf worden uitgebreid tot buiten

.../...

de bij die wet bepaalde tijdslimiet (zie met name de voorwaarde vervat in artikel 30, § 3, van de wet, luidens welke bepaling de voordelen bedoeld in paragraaf 1 van dat artikel enkel kunnen worden toegekend tijdens de geldigheidsduur van het tewerkstellingsakkoord en uiterlijk tot 31 december 1998).

Tevens zou moeten worden aangegeven onder welke voorwaarden de Koning van de betrokken bevoegdheid gebruik kan maken.

Mutatis mutandis geldt dezelfde opmerking voor artikel 11 van het ontwerp.

Artikel 9.

Luidens het verslag aan de Koning voorziet dit artikel "... in de vervanging van het RSZ-voordeel (37.500 fr. per kwartaal per bijkomende werknemer bij gelijkwaardig arbeidsvolume) door een ander systeem van aftrek". De gemachtigde van de regering heeft daaromtrent nog de volgende toelichting verschaft :

"Artikel 9 voorziet de invoering van een bijdragevermindering waarvan een werkgever kan genieten in geval van toepassing van een tewerkstellingsakkoord. Deze nieuwe bijdragevermindering zal dus bestaan naast de bijdragevermindering voorzien in artikel 30, § 1, van de eerder genoemde wet van 26 juli 1996. De sectoren kunnen via CAO kiezen voor één van beide bijdrageverminderingen.

.../...

De Regering is van oordeel dat artikel 7, § 2, van de wet van 26 juli 1996 een voldoende rechtsbasis biedt om deze bijkomende mogelijke bijdragevermindering in te voeren. Artikel 9 heeft immers tot doel bijkomende tewerkstelling te creëren door het stelsel van de tewerkstellingsakkoorden zoals vastgelegd in de wet van 26 juli 1996 aan te vullen".

Het bepaalde in artikel 9 van het ontwerp komt er wezenlijk op neer dat in deze aangelegenheid de Koning - op grond van de hem door artikel 7, § 2, van de wet van 26 juli 1996 gegeven bijzondere machten - een bepaling aanvult, met name artikel 30, § 1, van dezelfde machtigingswet, waardoor Hij het door die laatste bepaling opgezette kader verlaat. Daarbij kan niet worden ontkend dat zowel de intensiteit als het specifieke oogmerk van de aan de Koning toebedeelde bevoegdheden in respectievelijk de artikelen 7, § 2, en 30, § 2, van de wet van 26 juli 1996 van elkaar verschillen. Aldus bieden de bepalingen van hoofdstuk IV van titel III van deze wet (artikelen 29 tot 36 betreffende de tewerkstellingsakkoorden) ongetwijfeld een strakkere beleidsruimte voor het optreden van de Koning dan wat het geval is bij artikel 7, § 2, van deze wet.

De algemene machtiging van artikel 7, § 2, van de wet waarop blijkens de aanhef van het ontwerp beroep wordt gedaan, blijkt trouwens vooral de herverdeling van de arbeid en de versoepeling van de arbeidsmarkt te viseren, niet de tewerkstellingsakkoorden als zodanig en de daaraan verbonden vermindering van sociale bijdragen, welke het voorwerp uitmaken van de specifieke regels van hoofdstuk IV van titel III.

.../...

Het tot dat hoofdstuk behorende artikel 30, § 2, van de wet, dat de Koning machtigt om, bij gebrek aan collectieve arbeidsovereenkomst gesloten in de Nationale Arbeidsraad, nadere voorwaarden voor de tewerkstellingsakkoorden bedoeld in paragraaf 1 te bepalen, kan ook niet worden gelezen in die zin dat Hij een ruimere vermindering van sociale bijdragen zou kunnen toestaan dan die bepaald in paragraaf 1.

Het voorhanden zijn van een meer specifieke, in de wet zelf vastgestelde regeling staat eraan in de weg dat de Koning zich zou beroepen op een in algemene bewoordingen gestelde machtiging van de wetgever om regelingen te treffen welke in wezen die specifieke wettelijke regeling aanvullen of zelfs ervan afwijken (1).

-
- (1) Een dergelijke aanvullende of afwijkende regeling lijkt de wetgever, wat de tewerkstellingsakkoorden betreft, niet op het oog te hebben gehad. Zo werd in verband met de toepassing van het latere artikel 30, § 2, van de wet, tijdens de parlementaire bespreking o.m. gesteld "Deze nadere voorwaarden zullen gebaseerd zijn op de nadere voorwaarden zoals die voor de periode 1995-1996 zijn voorzien in de CAO nr. 60. De bevoegdheid die aan de Koning wordt verleend moet echter wel toelaten bepaalde administratieve belemmeringen die voortvloeien uit de bepalingen van de CAO nr. 60, niet over te nemen of te wijzigen waar nodig" (Gedr. St., Kamer, 1995-1996, nr. 609/1, blz. 17). In het verslag van de bevoegde Kamercommissie werd benadrukt dat het stelsel van de tewerkstellingsakkoorden "voor de rest verloopt (...) analoog aan het stelsel voor de periode 1995-1996" (Gedr. St., Kamer, 1995-1996, nr. 609/9, blz. 15).

.../...

Artikel 10.

Dit artikel, aldus de gemachtigde van de regering, bepaalt onder welke omstandigheden ondernemingen in moeilijkheden een bijdragevermindering kunnen genieten bij invoering van arbeidsduurvermindering teneinde ontslagen te vermijden.

In paragraaf 3 van het ontworpen artikel wordt de Koning gemachtigd om, na advies van de Nationale Arbeidsraad en de Centrale raad voor het bedrijfsleven, via een in Ministerraad overlegd besluit, te bepalen onder welke voorwaarden, voor welke periode en volgens welke regels de bedoelde bijdragevermindering kan worden toegekend.

Blijkens het verslag aan de Koning betreft het hier louter een overgangsregeling. Zulks zou duidelijker in de tekst zelf van het ontwerp tot uiting moeten komen. Gelet op de ruime aard van de gedelegeerde bevoegdheden is het ook aangewezen op zijn minst te bepalen voor welke periode zij worden toegekend.

Conformément à l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, inséré par la loi du 4 août 1996, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, cette motivation s'énonce comme suit :

"Gelet op de spoedeisendheid, gemotiveerd door het feit dat er geen Interprofessioneel akkoord over de werkgelegenheid is tot stand gekomen voor de periode 1997-1998 en dat er geen consensus werd bereikt onder de sociale gesprekspartners over het bemiddelingsvoorstel van de Regering, en gelet op het feit dat een aantal tewerkstellingsmaatregelen uitwerking moeten hebben met ingang van 1 januari 1997 en dat alle betrokkenen onverwijld in kennis moeten worden gesteld van de bijkomende werkgelegenheidsmaatregelen die worden genomen door de Regering, had ik graag dat het advies zou worden verstrekt binnen de bij artikel 84, eerste lid, 2° van de gecoördineerde wetten voorgeschreven termijn".

Conformément à l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, la motivation indiquée dans la demande doit être reproduite dans le préambule de l'arrêté en projet. La motivation figurant au cinquième alinéa du préambule du projet diffère toutefois de celle indiquée dans la demande d'avis. Cette dernière motivation devra dès lors être reproduite dans le préambule du projet.

En outre, il serait préférable de remplacer les quatrième à sixième alinéas du préambule par les deux alinéas suivants, rédigés comme suit :

.../...

"Vu l'urgence motivée par la circonstance que ... (reproduire littéralement la motivation indiquée dans la demande d'avis);

Vu l'avis du Conseil d'Etat, donné le 13 janvier 1997, en application de l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat;".

*

* *

En application de l'article 84, alinéa 2, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, modifié par la loi du 4 août 1996, la section de législation s'est essentiellement limitée à "l'examen du fondement juridique, de la compétence de l'auteur de l'acte ainsi que de l'accomplissement des formalités prescrites".

Cet examen requiert de formuler les observations suivantes.

PORTEE ET FONDEMENT LEGAL DU PROJET.

1. Le projet qui, selon son article 1er, s'applique aux employeurs et aux travailleurs qui tombent sous l'application de la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions

.../...

collectives de travail et les commissions paritaires, règle notamment ce qui suit :

- les conditions auxquelles doivent satisfaire les employeurs pour pouvoir bénéficier des avantages visés au chapitre IV, titre III de la loi du 26 juillet 1996 (1) relative à la promotion de l'emploi et à la sauvegarde préventive de la compétitivité (articles 2 et 5);
- les conditions auxquelles doivent répondre les accords pour l'emploi (articles 3, 4 et 6);
- la période pendant laquelle un accord pour l'emploi peut être conclu par la voie d'une convention collective de travail et la procédure qui doit être suivie pour la conclusion d'une telle convention dotée ou non d'effet direct (article 7);
- la procédure relative à la conclusion d'un accord pour l'emploi au niveau de l'entreprise, à défaut d'un accord pour l'emploi sectoriel (article 8);
- un régime particulier de diminution de la cotisation patronale par travailleur engagé pour les entreprises qui répondent aux conditions déterminées aux articles 1er à 7 du projet (article 9);

(1) Les dispositions de ce chapitre de la loi (les articles 29 à 36) se rapportent aux accords en faveur de l'emploi.

- une habilitation qui permet au Roi d'octroyer une diminution des cotisations patronales de sécurité sociale pour les entreprises en difficulté qui, par des mesures de redistribution du travail, peuvent éviter des licenciements (article 10) et de prévoir des dispositions spécifiques pour les entreprises occupant moins de 50 travailleurs (article 11).

L'arrêté en projet entre en vigueur le 1er janvier 1997 et cesse de produire ses effets le 31 décembre 1998 (article 12 du projet).

2.1. En ce qui concerne le régime qui vient d'être esquissé, l'arrêté en projet invoque comme fondement légal l'article 7, § 2, de la loi du 26 juillet 1996 relative à la promotion de l'emploi et à la sauvegarde préventive de la compétitivité, disposition selon laquelle le Roi peut, à défaut d'un accord interprofessionnel sur l'emploi, prendre, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, pour la durée prévue de l'accord interprofessionnel, des mesures supplémentaires en faveur de l'emploi, entre autres en ce qui concerne :

- 1° la redistribution du travail, en ce compris des possibilités de réduction du temps de travail, le travail à temps partiel, l'augmentation des chances d'emploi pour les jeunes et l'interruption de carrière;
- 2° une plus grande souplesse dans l'organisation du marché du travail.

.../...

Selon le rapport au Roi, le gouvernement a constaté que les partenaires sociaux n'ont pu conclure un accord interprofessionnel et qu'en outre, aucun accord n'a pu être trouvé sur la proposition de médiation que le gouvernement a transmise aux partenaires sociaux.

2.2. Eu égard à la portée de la réglementation en projet, il faut cependant considérer que celle-ci tient également - et principalement - son fondement légal des articles 30, § 2, et 33 de la loi précitée du 26 juillet 1996. Selon l'article 30, § 2, de cette loi, le Roi peut, au cas où aucune convention collective de travail telle que celle visée à l'article 30, § 1er, n'est conclue au sein du Conseil national du travail, fixer, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, les conditions auxquelles les accords en faveur de l'emploi visés au paragraphe 1er doivent répondre (1). Les articles 2 à 8 du projet pourvoient donc à l'exécution de l'article 30, § 2, précité. Il faut observer, en outre, qu'en ce qui concerne la règle énoncée à l'article 8, § 3, alinéa 3, du projet, il est permis de faire utilement application de l'article 33 de la loi précitée du 26 juillet 1996, disposition selon laquelle le Roi peut élargir les compétences de la Commission plans d'entreprise.

(1) L'article 30, § 1er, de la loi du 26 juillet 1996 confère aux employeurs qui, en exécution de certains accords en faveur de l'emploi, font notamment la preuve d'une croissance nette du nombre de travailleurs, le droit à une réduction des cotisations patronales de sécurité sociale de 37.500 francs par trimestre.

En conclusion, dès lors, la référence figurant au premier alinéa du préambule - et, du reste, également dans l'intitulé du projet - devra être précisée dans le sens indiqué ci-dessus.

EXAMEN DU TEXTE.

Préambule.

L'avis du Conseil national du travail a été demandé. A la réunion du 18 décembre 1996, les organisations d'employeurs et de travailleurs ont toutefois décidé de ne pas se prononcer sur le projet soumis. Il conviendrait dès lors de remplacer le deuxième alinéa du préambule par une référence à cette réaction du Conseil national du travail.

Article 4.

Il est recommandé de préciser, au paragraphe 2 de cet article, que les mesures de promotion de l'emploi concernées doivent se comprendre comme des mesures nouvelles ou complémentaires par rapport à ce qui prévalait le 31 décembre 1996 dans l'entreprise ou le secteur. En effet, cette clarification ressort uniquement du rapport au Roi qui est toutefois dénué de caractère réglementaire.

.../...

Article 5.

La condition imposée par cet article aux employeurs pour pouvoir bénéficier des avantages prévus au chapitre IV du titre III de la loi précitée du 26 juillet 1996, est formulée de manière plus stricte que la condition légale imposée par l'article 32 de la même loi. Selon l'alinéa 2 de cet article de la loi, les employeurs qui sont débiteurs des cotisations de sécurité sociale, peuvent en effet encore bénéficier, dans certaines conditions et par décision du comité de gestion des institutions précitées, de l'application du chapitre IV susvisé. Toutefois, dès lors que l'article 5 du projet exclut purement et simplement les employeurs qui n'ont pas payé de cotisations pour le trimestre correspondant, des avantages prévus au chapitre IV du titre III de la loi du 26 juillet 1996, l'exception prévue à l'article 32, alinéa 2, de cette loi paraît avoir été ignorée. Pour cette raison, il serait préférable d'omettre l'article 5 du projet.

Articles 7 et 8.

Selon l'article 7, § 1er, du projet, il est possible que les commissions et sous-commissions paritaires concluent jusqu'au 31 mars 1997 un accord pour l'emploi par la voie d'une convention collective de travail. A défaut d'une pareille convention collective de travail, il est possible, suivant l'article 8, § 1er, du projet, de conclure

.../...

jusqu'au 31 mai 1997 au plus tard, un accord pour l'emploi au niveau de l'entreprise.

Selon ces mêmes dispositions, les dates précitées peuvent être modifiées par le Roi. Cette attribution de compétence ne peut toutefois avoir pour conséquence que les pouvoirs que le Roi peut détenir en application de la loi du 26 juillet 1996, soient étendus par Lui-même au-delà de la date limite fixée par cette loi (voir notamment la condition prévue à l'article 30, § 3, de la loi, disposition selon laquelle les avantages visés au paragraphe 1er de cet article, ne peuvent être octroyés que pendant la durée de la validité de l'accord en faveur de l'emploi et au plus tard jusqu'au 31 décembre 1998).

En outre, il faudrait indiquer dans quelles conditions le Roi est autorisé à exercer la compétence concernée.

La même observation vaut mutatis mutandis pour l'article 11 du projet.

Article 9.

Selon le rapport au Roi, cet article prévoit "... le remplacement de l'avantage O.N.S.S. (37.500 F par trimestre par travailleur supplémentaire avec un volume de travail équivalent) par un autre système (de) déduction". Le délégué du gouvernement a par ailleurs fourni la précision suivante à cet égard :

.../...

"Artikel 9 voorziet de invoering van een bijdragevermindering waarvan een werkgever kan genieten in geval van toepassing van een tewerkstellingsakkoord. Deze nieuwe bijdragevermindering zal dus bestaan naast de bijdragevermindering voorzien in artikel 30, § 1, van de eerder genoemde wet van 26 juli 1996. De sectoren kunnen via CAO kiezen voor één van beide bijdrageverminderingen.

De Regering is van oordeel dat artikel 7, § 2, van de wet van 26 juli 1996 een voldoende rechtsbasis biedt om deze bijkomende mogelijke bijdragevermindering in te voeren. Artikel 9 heeft immers tot doel bijkomende tewerkstelling te creëren door het stelsel van de tewerkstellingsakkoorden zoals vastgelegd in de wet van 26 juli 1996 aan te vullen".

La règle énoncée à l'article 9 du projet tient essentiellement en ce que, dans cette matière, le Roi complète - en vertu des pouvoirs spéciaux qui Lui ont été conférés par l'article 7, § 2, de la loi du 26 juillet 1996 - une disposition, à savoir l'article 30, § 1er, de la même loi d'habilitation, en sorte qu'Il sort du cadre établi par cette dernière disposition. A ce propos, il ne peut être contesté que tant l'intensité que la finalité spécifique des compétences conférées au Roi respectivement par les articles 7, § 2, et 30, § 2, de la loi du 26 juillet 1996 sont dissemblables. C'est ainsi que les dispositions du chapitre IV du titre III de cette loi (articles 29 à 36 relatifs aux accords en faveur de l'emploi) assortissent indubitablement l'action du Roi d'une marge politique plus stricte que ce n'est le cas en ce qui concerne l'article 7, § 2, de cette loi.

Au demeurant, l'habilitation générale inscrite à l'article 7, § 2, de la loi, dont il est fait application

.../...

selon le préambule du projet, vise spécialement à la redistribution du travail et à l'assouplissement du marché du travail, et ne concerne pas les accords pour l'emploi en tant que tels et la réduction corrélative des cotisations sociales, qui font l'objet des règles spécifiques énoncées au chapitre IV du titre III.

L'article 30, § 2, de la loi qui relève de ce chapitre et qui autorise le Roi à fixer, à défaut de convention collective de travail conclue au sein du Conseil national du travail, les conditions relatives aux accords pour l'emploi visés au paragraphe 1er, ne peut davantage s'interpréter en ce sens qu'il pourrait octroyer une réduction des cotisations sociales plus étendue que celle prévue au paragraphe 1er.

L'existence d'un régime plus spécifique, fixé par la loi même, fait obstacle à ce que le Roi s'autorise d'une habilitation du législateur, rédigée en des termes généraux, pour édicter des règles qui complètent en fait ce régime spécifique prévu par la loi, voire qui y dérogent (1).

(1) En ce qui concerne les accords pour l'emploi, le législateur ne semble pas avoir envisagé de telles règles complémentaires ou dérogatoires. C'est ainsi qu'à propos de l'application du futur article 30, § 2, de la loi, il a notamment été relevé au cours des travaux préparatoires que "Ces conditions seront basées sur les conditions prévues dans la C.C.T. n° 60 pour la période 1995-1996. Les pouvoirs accordés au Roi doivent toutefois permettre de supprimer ou de modifier si nécessaire certaines entraves administratives découlant des dispositions de la C.C.T. n° 60" (Doc. parl., Chambre, 1995-1996, n° 609/1, p. 17). Le rapport de la commission compétente de la Chambre a souligné que, "pour le reste", le régime des accords en faveur de l'emploi "se déroule de manière analogue au régime en vigueur pendant la période 1995-1996" (Doc. parl., Chambre, 1995-1996, n° 609/9, p. 15).

Article 10.

Ainsi que l'indique le délégué du gouvernement, cet article détermine les conditions dans lesquelles des entreprises en difficulté peuvent bénéficier d'une diminution de cotisations lorsqu'elles procèdent à une réduction du temps de travail afin d'éviter des licenciements.

Le paragraphe 3 de l'article en projet autorise le Roi à déterminer, après avis du Conseil national du travail et du Conseil central de l'économie, par un arrêté délibéré en Conseil des ministres, à quelles conditions, pendant quelle période et selon quelles modalités la diminution de cotisations visée peut être accordée.

Selon le rapport au Roi, il s'agit simplement en l'occurrence d'un régime transitoire. Il conviendrait de l'exprimer plus clairement dans le texte même du projet. Eu égard à la nature étendue des pouvoirs délégués, il conviendrait également de préciser à tout le moins la période pour laquelle ils sont octroyés.

De kamer was samengesteld uit

La chambre était composée de

de Heren : J. DE BRABANDERE,
Messieurs :

kamervoorzitter,
président de chambre,

M. VAN DAMME,
D. ALBRECHT,

staatsraden,
conseillers d'Etat,

Mevrouw : A. BECKERS,
Madame :

griffier,
greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. D. ALBRECHT.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. D. ALBRECHT.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. SEUTIN, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. DRIJKONINGEN, referendaris.

Le rapport a été présenté par M. B. SEUTIN, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. J. DRIJKONINGEN, référendaire.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

A. BECKERS.

J. DE BRABANDERE.